

Celgetal en mastitis aanpakken via het voer

Aanval van aromabiotic

Steeds meer middelen om de gezondheid van melkkoeien via de voeding te beïnvloeden komen op de veevoermarkt. Aromabiotic voor melkvee is de nieuwste ontwikkeling. Met name op mastitis en het tankcelgetal heeft het nieuwe product een positieve invloed.

tekst **Annelies Debergh**

Innovatie is de kracht van de kennismaatschappij. Dat geldt ook voor de veevoedersector. Na de vitaminen en mineralen, antibiotica, pre- en probiotica komt sinds enkele jaren een nieuwe generatie voedersupplementen op de markt onder de naam aromabiotic. Het product claimt een gezondheidsbevorderend effect bij diverse diergroepen.

Aromabiotic is een zorgvuldig uitgebalanceerd mengsel van middellange ketenvetzuren. In de varkens- en kippenwereld is aromabiotic al langer bekend. Ook bij melkvee wijst onderzoek op positieve gevolgen voor onder meer de uiergezondheid. Katrien Deschepper, algemeen directeur nutrition sciences bij Vitamex, een dochteronderneming van Cehave Landbouwbelang: 'Door Aromabiotic Cattle daalt het celgetal en neemt het aantal klinische uierontstekingen af. Daarnaast wordt het eiwitgehalte hoger, het vetgehalte lager en is de veestapel gezonder.'

Bacterie aangevallen

Tien jaar geleden startte Vitamex een onderzoek naar vervangers van antimicrobiële groeibevorderaars. De kennisoverdracht van eenmagigen naar herkauwers nam uiteindelijk twee jaar in beslag, vertelt Katrien Deschepper. 'Bij runderen krijg je met de pens te maken. In eerste instantie bestond de vrees dat het kleine snuifje in dat grote honderdlitervat geen effect zou hebben.' De vrees bleek ongegrond. 'Aromabiotic werkt niet specifiek, maar afhankelijk van de diersoort is een bepaalde samen-

stelling van middellange ketenvetzuren effectiever dan andere samenstellingen. We zijn erin geslaagd een specifiek mengsel van middellange ketenvetzuren te ontwikkelen dat zeer effectief blijkt bij rundvee.'

Middellange ketenvetzuren beschikken over een aantal specifieke eigenschappen. 'Deze vetzuren zijn zowel water- als vetoplosbaar', legt Deschepper uit. 'Aromabiotic lijkt daardoor op de bacteriecelmembraan, waarin het zich kan nestelen. Zo worden openingen gevormd waardoor de cel leegloopt en afsterft. Aromabiotic dringt daarnaast de bacteriecel binnen en veroorzaakt daar een pH-daling, waardoor het bacteriële metabolisme verstoord wordt en de cel afsterft. Aromabiotic heeft hetzelfde effect als organische zuren, maar is alleen zes tot tien keer efficiënter.'

Deschepper ziet nog verdere invloeden. 'We zijn ervan overtuigd dat aromabiotic nog een rechtstreeks effect op de gezondheid, met name de uiergezondheid, van koeien heeft. Dat effect in het bloed proberen we nu met verder onderzoek in kaart te brengen.'

Celgetal en mastitis onder druk

Om de wetenschappelijke onderzoeksresultaten kracht bij te zetten startte Cehave twee praktijkproeven. Op twee proefbedrijven met 100 en 150 melkkoeien werd de veestapel verdeeld in twee groepen met hetzelfde basisrantsoen en verschillend aanvullend krachtvoer. Het onderzoek liep vanaf kalven tot 120 dagen in lactatie. Joris Hanen-

berg, projectleider praktijkproeven sector rundvee: 'Op het eerste bedrijf nam het aantal dieren met een verhoogd celgetal na kalven en het percentage nieuwe besmettingen af tot nul, terwijl dat cijfer bij de controlegroep nagenoeg constant bleef. Ondanks een iets andere proefopzet was ook op het tweede bedrijf een gunstige ontwikkeling op het celgetal merkbaar en werd mastitis onderdrukt.'

Vanwege het gunstige effect op de uiergezondheid aan het begin van de lactatie neemt Cehave aromabiotic op in een lactatiestarter en in het mineraal DairyFit Uiergezond. 'Het verstrekken van Dairyfit kost tien tot twaalf eurocent per dier per dag.' Eric van der Wijst, manager nutrition en marketing, maakt een kosten-batenanalyse. 'Als je weet dat één geval van klinische mastitis in het begin van de lactatie al snel een verlies teweegbrengt van meer dan 250 euro, dan heb je de meerkosten snel terugverdiend.'

Voor Van der Wijst blijft het niet alleen bij uiergezondheid. 'We verwachten in de praktijk een tendens tot lager vet en hoger eiwit in de melk. De zuurtegraad in de pens lag bij eerdere pensproeven gemiddeld iets hoger, waardoor er minder risico op pensverzuring is en er is mogelijk sprake van een verhoogde eiwittefficiëntie. We verwachten dat het product nog veel potentieel heeft voor melkvee.' l